

**Sprawozdanie z realizacji zadań Komitetu Audytu
dla działów administracji rządowej – sprawy zagraniczne i członkostwo
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, kierowanych
przez Ministra Spraw Zagranicznych w 2011 roku**

I. Część wstępna

1. Skład Komitetu Audytu

Komitet Audytu został powołany *zarządzeniem Nr 6 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 23 lutego 2010 r. w sprawie Komitetu Audytu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych*. W 2010 roku nastąpiła zmiana składu Komitetu Audytu wprowadzona *Zarządzeniem Nr 39 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 24 listopada 2010 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie Komitetu Audytu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych*.

W 2011 roku nastąpiła zmiana składu Komitetu Audytu oraz nowelizacja zarządzenia, w związku z wyjazdem Przewodniczącego Komitetu Pana Henryka Litwina, podsekretarza stanu w MSZ na placówkę zagraniczną oraz rezygnacją Pana Piotra Perczyńskiego z pełnienia funkcji niezależnego członka Komitetu Audytu

Po wprowadzonych zmianach *Zarządzeniem nr 22 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 16 lipca 2011 roku zmieniającym zarządzenie w sprawie Komitetu Audytu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych*, skład Komitetu Audytu przedstawia się następująco:

- 1) przewodniczący komitetu – Jerzy Pomianowski - podsekretarz stanu;
- 2) członkowie niezależni:
 - a) Grzegorz Gołębiowski,
 - b) Piotr Rozwadowski,
 - c) Małgorzata Tarnowska,
 - d) Jacek Tarnowski.

2. Regulamin organizacyjny Komitetu Audytu

Regulamin organizacyjny Komitetu Audytu został wprowadzony decyzją nr 24 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 8 marca w sprawie nadania regulaminu Komitetowi Audytu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i stanowi załącznik ww. decyzji. W trakcie roku sprawozdawczego regulamin nie uległ zmianie.

3. Posiedzenia Komitetu Audytu w 2011 roku

W roku 2011 odbyły się cztery posiedzenia Komitetu Audytu w następujących terminach:

- 9 luty 2011 r.,
- 23 maja 2011 r.,
- 13 września 2011 r.,
- 17 listopada 2011 r.

4. Uczestnictwo poszczególnych członków w posiedzeniach Komitetu Audytu

W 2011 roku prawie we wszystkich posiedzeniach komitetu członkowie uczestniczyli w pełnym składzie, z wyjątkiem posiedzenia w dniu 9 lutego 2011 r., gdzie nieobecny był Pan Piotr Rozwadowski. Ponadto udział w posiedzeniach brali: kierownik komórki audytu, audytorzy wewnętrzni oraz asystent audytu. Z posiedzeń komitetu był sporządzany protokół, podpisywany przez członków, a następnie przekazywany Ministrowi Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu Komitetu Audytu w dniu 9 lutego 2011 roku uczestniczyli:

- przewodniczący komitetu – p. Henryk Litwin, podsekretarz stanu
- członkowie niezależni:
pan Grzegorz Gołębiowski,
pan Piotr Perczyński,
pani Małgorzata Tarnowska,
pan Jacek Tarnowski.

W posiedzeniu Komitetu Audytu w dniu 23 maja 2011 roku uczestniczyli:

- przewodniczący komitetu – p. Henryk Litwin, podsekretarz stanu,
- członkowie niezależni:
pan Grzegorz Gołębiowski,
pan Piotr Rozwadowski
pani Małgorzata Tarnowska,
pan Jacek Tarnowski.

W posiedzeniu Komitetu Audytu w dniu 13 września 2011 roku uczestniczyli:

- przewodniczący komitetu – p. Jerzy Pomianowski, podsekretarz stanu,
- członkowie niezależni:
pan Grzegorz Gołębiowski,
pan Piotr Rozwadowski,
pani Małgorzata Tarnowska,
pan Jacek Tarnowski.

W posiedzeniu Komitetu Audytu w dniu 13 września 2011 roku uczestniczyli:

- przewodniczący komitetu – p. Jerzy Pomianowski, podsekretarz stanu,
- członkowie niezależni:
pan Grzegorz Gołębiowski,
pan Piotr Rozwadowski,
pani Małgorzata Tarnowska,
pan Jacek Tarnowski.

5. Wynagrodzenia wypłacane członkom Komitetu Audytu w 2011 roku

Łączna kwota wypłacanych wynagrodzeń członkom Komitetu Audytu w 2011 roku wynosi: 51.599,68 PLN.

II. Działania Komitetu Audytu

Celem Komitetu Audytu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych jest doradztwo świadczone na rzecz Ministra w zakresie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej oraz skutecznego audytu wewnętrznego w kierowanych przez Ministra działach – sprawy zagraniczne i członkowsko Rzeczypospolitej w Unii Europejskiej. W trakcie roku sprawozdawczego komitet podejmował szereg działań w celu realizacji swoich ustawowych zadań:

1. Sygnalizowanie istotnych ryzyk i słabości kontroli zarządczej w działalności działów

W związku z przygotowaniem oceny stanu funkcjonowania kontroli zarządczej w MSZ Komitet Audytu przygotował opinię na temat projektu oświadczenia Ministra SZ za rok 2010. Opinia Komitetu audytu odegrała istotną rolę w procesie prac nad oświadczeniem Ministra SZ o stanie kontroli zarządczej w MSZ. Członkowie KA wskazali pewne rozbieżności dotyczące rozumienia procesu monitorowania realizacji celów i zadań wskazane w „Raplocie na temat funkcjonowania kontroli zarządczej w działach administracji rządowej i kierowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych w 2010 r.”, a definicją wynikającą z *zarządzenia nr 8 Ministra SZ z dnia 15 lutego 2011 roku w sprawie systemu oceny i usprawniania kontroli zarządczej w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych*. Zdaniem Komitetu Audytu informacje o procesie monitorowania, zgodnie z ww. zarządzeniem powinny być zbierane przynajmniej raz w roku (ust. 3) i powinny przybierać formę pisemnego opracowania lub notatki. Brak udokumentowania wyników monitorowania uniemożliwia ocenę tego procesu. Komitet wyraził opinię, że w MSZ w 2010 roku kontrola zarządcza funkcjonowała w stopniu ograniczonym.

W związku z ww. wątpliwościami Komitet zwrócił się z prośbą o przekazanie informacji na temat narzędzi stosowanych do monitoringu realizacji celów i zadań oraz przyjętego harmonogramu wdrożenia działań usprawniających i stanu zaawansowania. Komitet audytu uzyskał informację, że proces monitorowania przebiega w oparciu o wewnętrzne regulacje. Zdaniem Komitetu Audytu harmonogram wdrożenia działań usprawniających nie zawiera kompletnej informacji, a w związku z tym nie zapewnia o funkcjonowaniu monitoringu realizacji celów i zadań.

2. Proponowanie usprawnień, w związku z zidentyfikowanymi ryzykami i słabościami kontroli zarządczej

Komitet Audytu w swojej opinii na temat stanu funkcjonowania kontroli zarządczej sygnalizował również brak regulacji prawnych w sprawie zarządzania ryzykiem w MSZ. Komórka audytu na bieżąco informowała członków KA o podjętych działaniach w celu zaprojektowania i wdrożenia w MSZ zarządzenia w sprawie zarządzania ryzykiem. Członkowie KA otrzymali zarządzenie nr 42 Ministra SZ z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie zasad zarządzania ryzykiem w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych.

3. Dokonywanie oceny działalności audytu wewnętrznego

W trakcie posiedzeń Komitetu Audytu członkowie byli informowani o bieżących pracach Komórki audytu, realizowanych zadaniach audytowych oraz zmianach kadrowych w komórce audytu. Podczas posiedzeń prowadzono dyskusje na temat działalności audytu w MSZ, zarządzania kadrami oraz rozwoju zawodowego audytorów. Ponadto członkowie KA dokonywali oceny wyników przeprowadzonych audytów na podstawie sprawozdań

z zadań audytowych oraz podejmowali dyskusje na temat współpracy komórek organizacyjnych MSZ z Komórką audytu w ramach realizowanych zadań.

4. Wyznaczania priorytetów do planów audytu wewnętrznego

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z *art. 289 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych*, w oparciu o przeprowadzoną przez Komórkę audytu analizę ryzyka Komitet Audytu wyznaczył priorytety do rocznego planu audytu na rok 2012. Priorytety te zostały uwzględnione w planowaniu audytu wewnętrznego w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra SZ.

5. Przegląd wyników audytu wewnętrznego oraz monitorowania ich wdrożenia

Komitet Audytu w trakcie roku sprawozdawczego na bieżąco otrzymywał wyniki audytu wewnętrznego w MSZ w postaci sprawozdań z zadań audytowych. Dokonywał ich przeglądu oraz analizy. Wyniki audytu były omawiane podczas posiedzeń Komitetu Audytu.

Komitet Audytu zapoznał się z półrocznym raportem o stanie realizacji zaleceń audytowych, przygotowanym przez komórkę audytu, zgodnie z *zarządzeniem nr 41 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie wdrażania i monitoringu zaleceń pokontrolnych i audytowych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz jednostkach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Zagranicznych* Zdaniem członków KA ww. raport stanowi istotne źródło wiedzy na temat monitoringu realizacji zaleceń audytowych oraz ich wdrażania.

6. Przegląd sprawozdań z wykonania planu audytu oraz z oceny kontroli zarządczej

W trakcie posiedzenia Komitetu Audytu w dniu 9 lutego 2011 roku zostały przedstawione dwa dokumenty: Informacja o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego w 2010 roku do Ministra Finansów oraz roczne sprawozdanie z wykonania planu audytu dla Ministra SZ. Członkowie komitetu dokonali przeglądu ww. dokumentów oraz wspólnie omówili kwestie w nich zawarte.

7. Monitorowanie efektywności pracy audytu wewnętrznego, w tym przeglądu wyników wewnętrznych i zewnętrznych ocen pracy audytu wewnętrznego

W roku sprawozdawczym, w trakcie pierwszego posiedzenia Komitetu Audytu została przedstawiona przez komórkę audytu samoocena audytu wewnętrznego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych za 2010 rok.

8. Pozostała działalność Komitetu Audytu

Komitet audytu zapoznawał się z materiałami i informacjami zamieszczanymi na stronie Ministerstwa Finansów np. materiał *„Dobre praktyki w komitetach audytu jednostek sektora finansów publicznych”*. W listopadzie 2011 r. Komitet audytu przeprowadził samoocenę, której celem było wykazanie w jaki sposób działalność Komitetu jest postrzegana przez osoby w nim zasiadające. Wyniki samooceny zostały omówione na ostatnim posiedzeniu komitetu w 2011 roku, a propozycje w niej zawarte zostały uwzględnione w dalszej działalności Komitetu.

Jednym ze zgłoszonych postulatów w trakcie przeprowadzonej samooceny była chęć udziału członków Komitetu w szkoleniu z wiedzy ogólnej o Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz jego funkcjonowaniu. Kierownik komórki audytu zobowiązał się do podjęcia stosownych działań w celu umożliwienia udziału członków w szkoleniu z tego zakresu.

III. Wnioski

1. Wnioski w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego

W opinii Komitetu Audytu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych należy zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- Istnieją perturbacje związane z wdrożeniem funkcjonującego systemu kontroli zarządczej, w tym zarządzania ryzykiem. Ten ostatni proces jest ciągle w fazie projektowej. Pojawiło się kolejne zarządzenie normujące tę kwestię w sposób nowy. Sytuacja ta będzie miała wpływ na kolejną ocenę kontroli zarządczej.
- Należy wzmocnić pozycję audytu wewnętrznego w kontekście poprawy jego użyteczności poprzez:
 - uczestnictwo kierownika/przedstawiciela Komórki audytu wewnętrznego w posiedzeniach o charakterze organizacyjnym dotyczących funkcjonowania resortu, istotnych z punktu widzenia ministerstwa;
 - spowodowanie aby komórki audytowane, uczestniczące w zadaniach audytowych w sposób rzetelny i terminowy przekazywały dokumentację;
 - rozważenie podziału organizacyjnego pomiędzy komórką audytu wewnętrznego, a pionem kontroli.
 - organizowanie narady zamykającej z udziałem Dyrektora Generalnego lub właściwego Wiceministra, podczas której zapadałyby wiążące ustalenia odnośnie zakresu i terminów wdrożenia zaleceń poaudytowych.
- Wypracowanie modelu przekazywania informacji Ministrowi SZ.

2. Wnioski o charakterze systemowym

W opinii Komitetu Audytu na poziomie kadry zarządzającej nie ma zrozumienia co do sposobu funkcjonowania audytu wewnętrznego.

Przewodniczący komitetu:

.....
Jerzy Pomianowski

Warszawa, 28 lutego 2012 r.